

2017-09-17

Öppet brev till Sveriges (energi)politiker om vattenkraften

Ett reviderat förslag som är mycket bättre än departementets

Nu har offentliggjorts det reviderade förslag till författningsändringar för vattenverksamheter som många väntat på. Bakom förslaget står LRF, SKL, Svenskt Vatten, Svenskt Näringsliv och Svensk Vattenkraftförening (SVAF). Förslaget uppfyller både energiöverenskommelsen och EU:s krav på Sverige utan att vattenkraft behöver rivas ut, utbyggnad av reningsverk och därmed bostäder stoppas, utveckling av flera industribranscher omöjliggörs, markavvattning hindras.

Förslaget är en revidering av departementspromemorian Vattenmiljö och vattenkraft, det innehåller fullständiga författningstexter och kan alltså hanteras mycket enkelt i den politiska processen. Det *ger er politiker alla möjligheter att ta tillbaka makten* från de självsvåldiga myndigheter och tjänstemän som i över tio års tid drivit sina egna agendor.

Departementsförslaget innebär stopp för utvecklingen av en rad samhällsviktiga industriella och kommunala verksamheter, utrivning av den småskaliga vattenkraften och inskränkningar av den storskaliga liksom igenläggning av markavvattning. SVAF vill peka på tre avgörande punkter där det reviderade förslaget svarar upp mot de krav som ställs utan att, som departementsförslaget, allvarligt skada en rad samhällsviktiga funktioner.

Den avgörande svagheten i departementets författningsförslag är att det *ger fritt fram för myndigheterna* (HaV, Kammarkollegiet, vattenmyndigheterna, länsstyrelserna) att tillämpa sina befintliga föreskrifter, vägledningar, strategier, program och andra dokument, som alla mycket tydligt syftar till att *riva ut så mycket som möjligt av den småskaliga vattenkraften*. Det reviderade förslaget utgår i stället direkt från vattendirektivet och undviker därför myndigheternas groteska övertolkningar.

För det andra beaktar det reviderade förslaget alla de samhällsviktiga områden där vattenkraften spelar en stor roll. Förutom vattenmiljö och elförsörjning också klimat, vattenförsörjning, översvämning/torrläggning. Det reviderade förslaget hotar inte månghundraåriga landskapsbilder, fritids- och kulturmiljöer, fiskemiljöer som miljoner människor lever i närheten av.

För det tredje finns i departementets förslag en begränsning till ett nationellt perspektiv, en sk nationell plan. Detta omintetgör den individuella prövningen av varje enskilt kraftverk och dess betydelse för alla de samhällsområden som nämnts ovan. Begränsningen strider mot EU-rätten och har inget stöd i energiöverenskommelsen. I det reviderade förslaget ska för varje avrinningsområde upprättas en avvägningsplan för alla samhällsintressen. SVAF vill att dessa avvägningsplaner tas fram i fullt samarbete mellan verksamhetsutövarna och respektive läns-

styrelse, som då måste leva upp till sitt tvärssektoriella uppdrag och använda sin kompetens och kunskap inom alla berörda samhällsområden.

Det finns många fler punkter i departementsförslaget som skulle allvarligt skada vattenkraften och andra kommunala och industriella verksamheter, se [SVAF:s Policy 170824](#) och författningskommentarerna till det reviderade förslaget.

SVAF:s bekymmer – som också är politikernas

För att riktigt förstå hur förödande departementsförslaget är behöver man åtminstone översiktligt sätta sig in i de olika föreskrifter och vägledningar från främst HaV, som ska ligga till grund för omprövningen av driftsvillkor och miljöåtgärder. Hur många av er politiker har tid för ett sådant arbete? SVAF hoppas att kunna underlätta genom att senare själv eller tillsammans med andra intressenter göra en enkel sammanställning av de viktigaste reglerna.

Ett liknande bekymmer för vattenkraften är att det är svårt för utomstående att förstå den brutalitet med vilken myndigheterna redan nu går fram och det på rättsligt sett mycket tveksamma grunder. Den vanligaste reaktionen hos er politiker, när ni besöker våra kraftverk, brukar vara förvåning och upprördhet över myndigheternas framfart.

Och nu

... är bollen hos er politiker. SVAF hoppas att ni inte nöjer er med att läsa denna dryga sida utan också tar del av [SVAF:s Policy 170824](#), där de första fem sidorna är av översiktlig karaktär medan sidorna 6 - 9 fördjupar.

Vi uppskattar det sätt på vilket många av er engagerat er i den småskaliga vattenkraftens sak. Genom att stödja det reviderade författningsförslaget från de stora intresseorganisationerna ger ni oss möjlighet att fortsätta att utveckla våra verksamheter till gagn för många samhällsviktiga områden. Ta gärna kontakt med oss så hoppas vi kunna svara på era frågor, utveckla våra åsikter ytterligare och ordna ett besök vid ett kraftverk om ni så vill.

Till sist: Det är *möjligt att förbättra driftsvillkor och miljöåtgärder utan att riva ut* eller kraftigt begränsa vattenkraften med de förödande konsekvenser det skulle ha inom en rad samhällsviktiga områden. Den småskaliga vattenkraften är sedan länge beredd att medverka i detta men då vill vi inte ha en giljotin hängande över oss.

Med vänliga hälsningar

Thomas Sandberg
ordförande

thomas.sandberg@svenskvattenkraft.se

072-7318650